

суд дійшов висновку, що відмова національних судів розглянути позов заявника по суті порушила його право на доступ до суду, що гарантується п. 1 статті 6 Конвенції.

Таким чином, говорити про те, що рішення європейського суду з прав людини можливо вважати джерелом саме земельного права, не зовсім коректно, оскільки всі прийняті рішення стосуються, перш за все, цивільних процесуальних відносин та адміністративно-процесуальних відносин. В той же час, земельні правовідносини регулюються виключно нормами права. Проте зазначені рішення, все ж таки, необхідно враховувати, оскільки саме вони дають можливість здійснювати однакове застосування норм права.

Сащенко І.С.,

*здобувач кафедри земельного та аграрного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

ЩОДО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК СЕЛА В УКРАЇНІ

У ході проведення аграрної реформи соціальному розвитку села не приділялася належна увага, внаслідок чого сьогодні спостерігається відсутність мотивації до праці, бідність, трудова міграція, безробіття, занепад соціальної інфраструктури, поглиблення демографічної кризи та зникнення сіл. Середньорічна заробітна плата в сільському господарстві найнижча серед галузей економіки. Загрозливих темпів набирає зниження демографічно-відтворювального і трудового потенціалу села. Рівень народжуваності сільського населення в розрахунку на 1000 осіб знизився з 13,7 до 9,4 осіб, рівень смертності підвищився з 14,4 до 20,5 осіб і перевищив аналогічний показник смертності міського населення в 1,4 раза. Активізувалися міграційні процеси, особливо серед сільської молоді, що на сьогодні є основною причиною деградації українських сіл. Знизився рівень зайнятості сільського населення [1]. Така ситуація вимагає запровадження ефективних механізмів для вирішення означених проблем. Серед таких механізмів особливе значення набувають інвестиції у соціальний розвиток села.

Варто зазначити, що на початку 90-х років державним інвестиціям у соціальний розвиток села приділялася значна увага з боку законодавця. Зокрема, Законом України від 17 жовтня 1990 р. (в редакції від 15 травня 1992 р.) «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві», було передбачено, що розмір державних централізованих капіталовкладень, що спрямовуються на зміцнення матеріально-технічної бази соціальної сфери села та агропромислового комплексу, має становити не менше одного процента від вартості валового внутрішнього продукту України. Ці капіталовкладення виділяються в Державному бюджеті України окремим рядком. На будівництво об'єктів невиробничого призначення в сільській місцевості використовується не менш як 50 процентів державних централізованих капіталовкладень, передбачених цією статтею.

На виконання норм вказаного Закону було прийнято Постанову Кабінету Міністрів України від 29 липня 1992 року «Про вдосконалення формування інвестицій на соціальний розвиток села та агропромислового комплексу», за якою Міністерству економіки України необхідно щорічно передбачати в Прогнозах соціально-економічного розвитку України обсяги державних централізованих капітальних вкладень (забезпечених лімітами підрядних робіт і ресурсами), що спрямовуються на зміцнення матеріально-технічної бази соціальної сфери села та агропромислового комплексу. При цьому їх питома вага повинна перевищувати його частку в національному доході України не менш як на п'ятнадцять пунктів. Не менше 50 процентів державних централізованих капітальних вкладень, що виділяються агропромислового комплексу окремим рядком, спрямовуються на будівництво об'єктів невиробничого призначення в сільській місцевості.

Проте, як зазначається в літературі такий курс на радикальні зміни в цій сфері тільки декларувався, але не став основою для реального, послідовного його втілення державою в життя [2, с. 14]. Це підтверджується тим, що жодного року не були сформовані інвестиції передбаченого розміру.

У подальшому в ряді нормативних актів зокрема, в Законі України від 1 січня 2001 р. «Про стимулювання розвитку сільського

господарства на період до 2001-2004 років» та Законі України від 24 червня 2004 р. «Про державну підтримку сільського господарства України» взагалі не йшлося про державну підтримку соціального розвитку села, а вказані нормативні акти стосувалися лише виробництва сільськогосподарської продукції та забезпечення розвитку аграрного ринку.

Водночас Постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. «Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року» передбачено окремий розділ спрямований на розвиток соціальної сфери села та сільських територій, де зазначено, що обсяги фінансування заходів з розвитку соціальної сфери села та сільських територій визначаються за результатами паспортизації сільських населених пунктів відповідно до законодавства. У державному бюджеті щороку передбачаються кошти для здійснення заходів з розвитку соціальної сфери села та сільських територій у визначених законодавством обсягах, які розподіляються Мінфіном між центральними органами виконавчої влади, відповідальними за виконання затверджених Програмою заходів. Ця Програма включається окремим розділом до Державної програми економічного і соціального розвитку України на відповідний рік.

Вказаною Постановою, хоча й передбачено достатньо аргументовані заходи по відродженню села, проте не визначено конкретних методів їх реалізації. Таким чином, на сьогодні постала необхідність в розробленні ефективного механізму інвестицій в соціальний розвиток села як державних, так і приватних з метою його відродження, покращення життя селянства як носія моралі та національної культури

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року: Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. № 1158 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1158-2007-%D0%BF>.

2. Статівка А. М. Організаційно-правові питання соціального розвитку села в Україні: Монографія / А.М. Статівка; Національна юридична академія України ім. Я. Мудрого. - Х.: Право, 2007. - 208 с.